

Territoria-kaarten broedvogels Noordpolder Eemland incl. De Kampen en De Slaag in 2023

Uitgave:

Vereniging Natuurmonumenten, Beheereenheid Utrecht.

Juli 2023

Auteur: Jan Roodhart en Stéphanie IJff

Kaarten: Stéphanie IJff

Foto omslag: Sjerp Weima

Korte toelichting:

In dit document staan de broedvogelresultaten 2023 van het natuurgebied Eemland. Het betreft de deelgebieden: Noordpolder, de Kampen en de Slaag.

De inventarisatie werd uitgevoerd door Niek van 't Klooster, Sjerp Weima, Celine Roodhart, Siebe Bonthuis, Dick Jonkers, Haije Valkema en Jan Roodhart.

De methode werd net als voorgaande jaren uitgevoerd conform de SOVON BMP-methode.

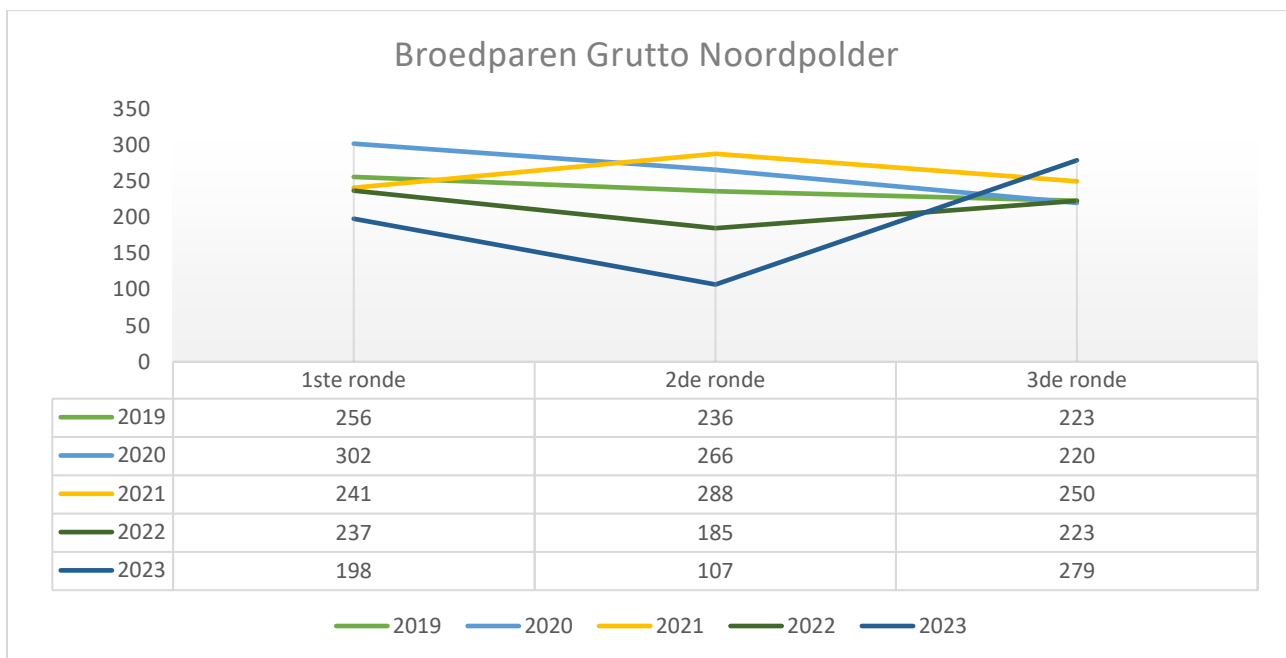
Voor gedetailleerde beschrijving en werkwijze van de inventarisatie wordt verwezen naar de rapporten die in voorgaande jaren zijn uitgegeven door VWGO i.s.m. Natuurmonumenten.

Broedseizoen 2023

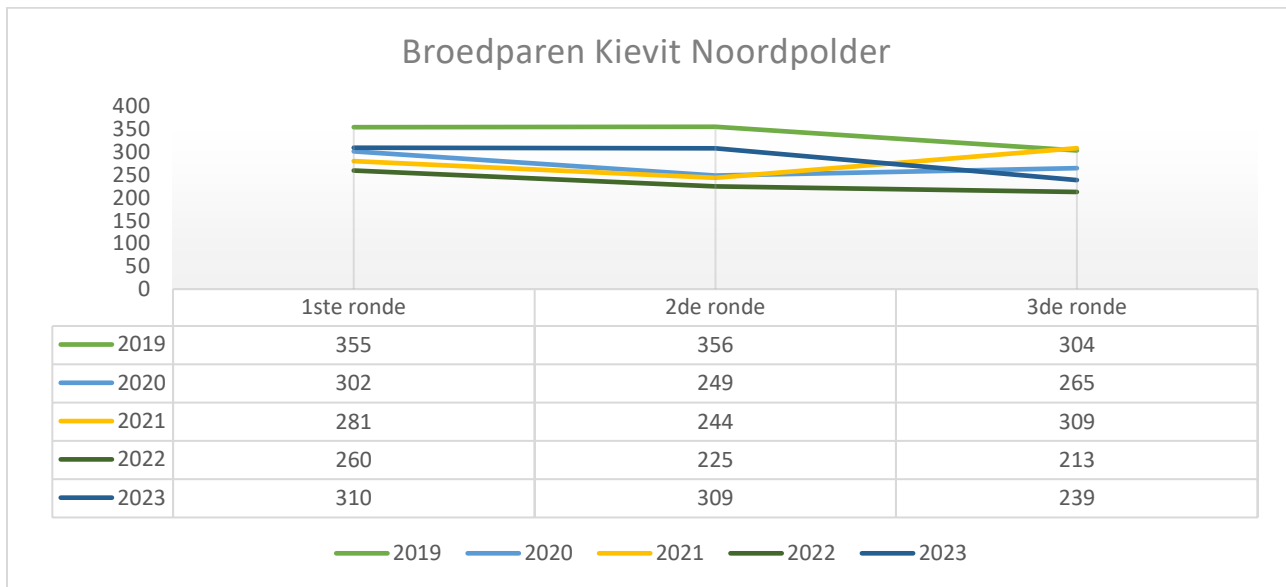
Het verloop van het broedseizoen dit jaar was met uitzondering van de Slaag anders dan andere jaren.

Noordpolder

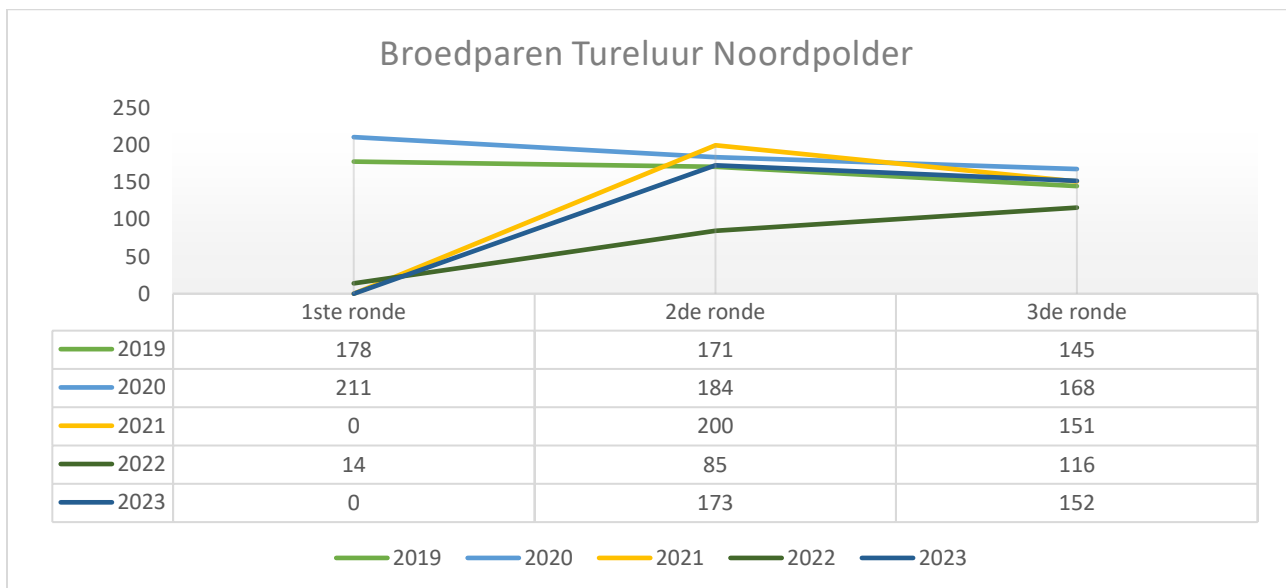
De grutto aantallen waren (net als het jaar ervoor) minder hoog bij de eerste ronde en daalde fors in 2de. Een goed herstel was er gelukkig toen er meer dekking ontstond in de vegetatie bij de 3de ronde. Hierdoor was de derde ronde het hoogst van de laatste 5 jaar. Het dankzij de verjaag-pilot gehalveerde aantal brandganzen in de Noordpolder van Eemnes, gaf ook een gehalveerde gazedruk in deze bmp-plot. De dekking bestaand uit vegetatie was hierdoor beduidend beter. Desondanks was er nog voldoende doorwaadbaarheid door de vegetatie tot eind juni. Onderstaande grafiek toont het verloop van de eerste 3 rondes in de Noord polder.

Voor de Kievit gold dat de vestiging weer op een goed niveau lag. De twee hierop volgende rondes werd er ieder keer een kleine achteruitgang in gevestigde paren waargenomen. Dat kan echter het gevolg zijn van een slechtere waarneembaarheid i.v.m. meer dekking.

Voor de tureluur was de start van het seizoen vergelijkbaar met laatste 2 voorgaande jaren. De vestiging werd uiteindelijk wel iets beter, maar echt van een ander niveau dan voorgaande jaren.

Wat was er anders in deze periode t.o.v. voorgaande jaren?

- Vorig voorjaar (19 feb. 2022) werd de mogelijkheid voor de bestrijding van de vos ingetrokken. Het geweer mocht voor de bestrijding van vos weer ingezet worden op 11 mei 2023. Via camerabeelden weten we dat er vorig vestigingsseizoen minimaal 3 vossen aanwezig waren in het gebied, dit jaar waren dat er zeer waarschijnlijk meer. Gelukkig mocht de vos nog wel bestreden worden in het aangrenzende gebied de Kampen, liggend in Noord Holland. Een onveilig gebied vanwege aanwezigheid van vossen, heeft mogelijk de lage vestiging veroorzaakt.
- In de gehele Noordpolder van Eemnes werd een pilot ganzenverjaging ingezet vanaf half januari, m.u.v. het Natuurmonumenten areaal en een bufferstrook van 300m langs het N2000 gebied Eemmeer. Hierdoor zijn veel ganzen uitgeweken naar andere gebieden, ook grote aantallen brandganzen. Hierdoor werd de BMP plot ook minder getroffen door overbegrazing van deze ganzen. Een minimaal gehalveerde groepsgrootte, maakte dat de vegetatie in de loop van het seizoen meer dekking (en voedsel) gaf voor de weidevogelnesten en pullen. Deze betere situatie t.a.v. dekking en aanbod voedsel in vestigingsperiode en broedseizoen heeft zeer waarschijnlijk de negatieve invloed van de aanwezigheid van vossen verkleint in dit gebied waar geen beweiding of oogst plaatsvindt tijdens het broedseizoen. In het omliggende agrarische areaal was de betere dekking waarschijnlijk niet aan de orde. Hier werd natuurlijk begraasd en geoogst.

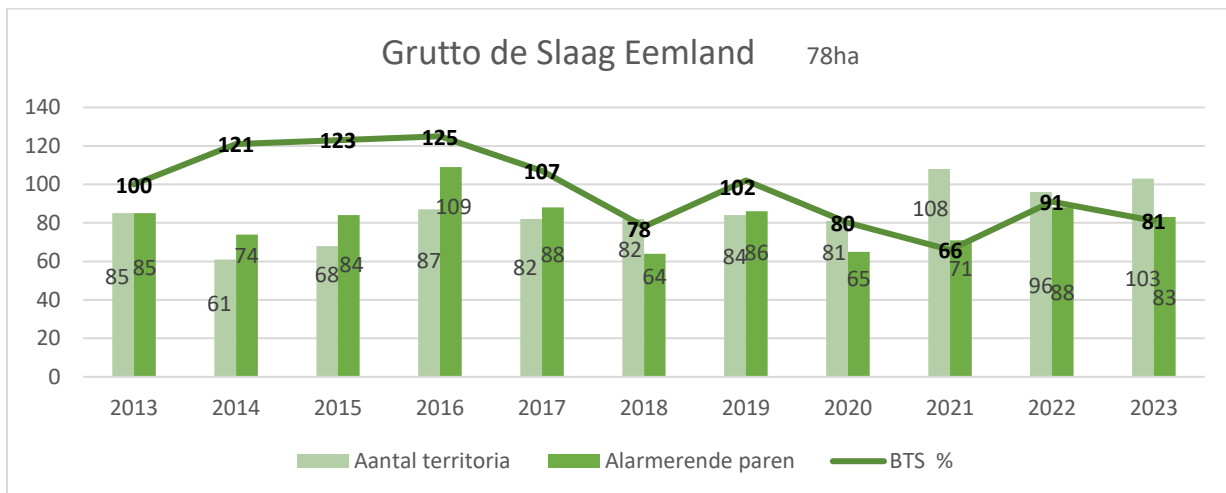
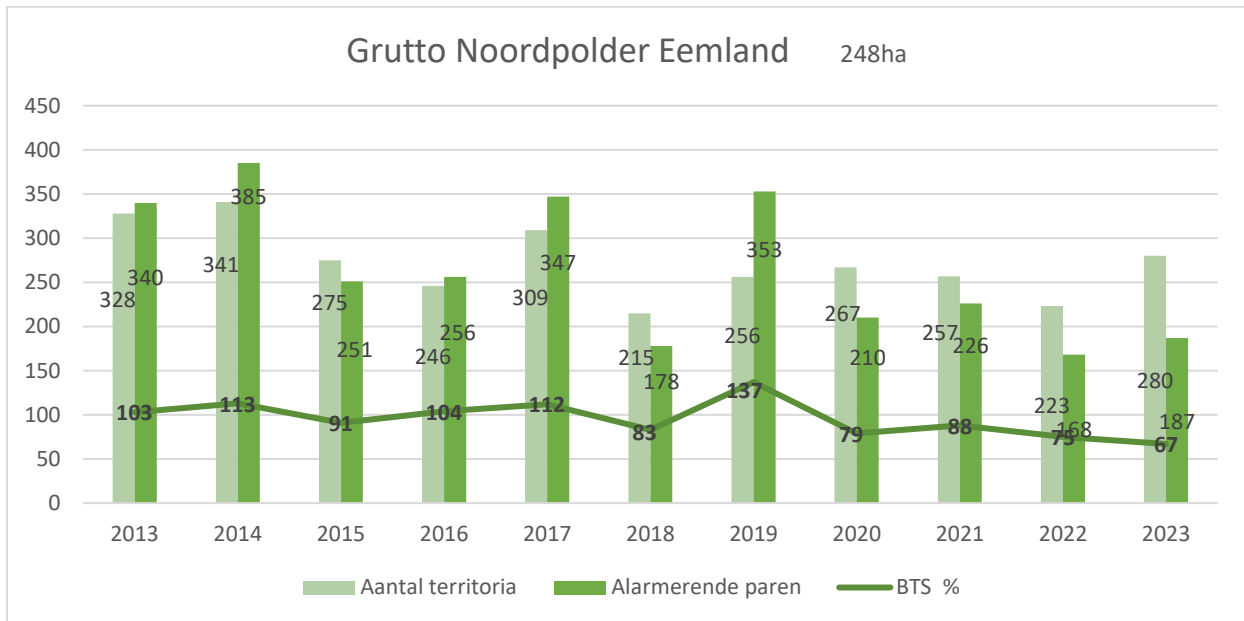
Het broedseizoen in **De Slaag** kenmerkte zich iets boven gemiddeld, een kleine plus bij diverse soorten. Helaas ontbrak daar dit jaar de zomertaling geheel (vorig jaar 3) en leverde ook de witte en gele kwikstaart in.

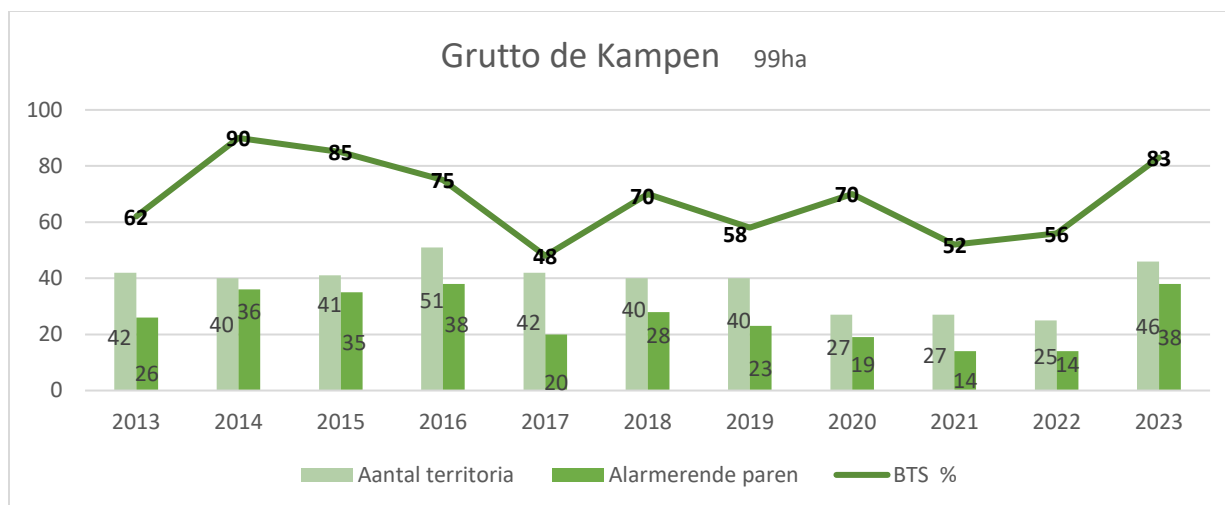
In **de Kampen** werd dit jaar eindelijk de neergaande trend omgebogen, na een inrichting met openheidherstel en een hoger waterpeil. Vele soorten boekten kleine of grote winst, alleen graspieper, rietzanger en rietgors profiteerde niet van deze inrichting. De overleving was ook beduidend beter, dit ook dankzij de mogelijkheid tot vossenbeheer in dit Noord Hollandse deelgebied.

Broedsucces (BTS)

Naast het karteren van het aantal territoria via de BMP methode, wordt ook het broedsucces van de grutto gemeten via de zogenaamde BTS-telling. Om het broedsucces van de grutto te bepalen wordt eind april het aantal gruttoparen geteld en eind mei het aantal gruttogezinnen met (deels bijna vliegvlugge) kuikens. De verhouding tussen het aantal gruttoparen en het aantal gruttogezinnen geeft het Bruto Territoriaal Succes (BTS) aan.

Onderstaande figuren geven het BTS aan voor de periode 2013 – 2023 voor de deelgebieden Noordpolder, de Slaag en de Kampen.

Broedvogelsoorten en territoria in Noordpolder in 2023

Soort	Aantal territoria in 2023 (2022)
Fuut	7 (5)
Wilde eend	72 (44)
Krakeend	68 (70)
Slobeend	38 (52)
Zomertaling	7 (5)
Smient	1 (2)
Wintertaling	1 (1)
Kuifeend	44 (54)
Tafeleend	1 (1)
Bergeend	9 (8)
Grauwe gans	p.m.
Kolgans	0 (0)
Knobbelzwaan	11 (10)
Kwartel	0 (0)
Meerkoet	173 (82)
Waterhoen	0 (0)
Waterral	1 (0)
Scholekster	23 (26)
Kievit	309 (243)
Grutto	280(223)
Watersnip	1 (1)
Bontbekplevier	2 (2)
Kleine plevier	0 (2)
Tureluur	188 (128)
Kluut	5 (5)
Steltkluut	0 (1)
Blauwborst	0 (0)

Boerenwaluw	1 (0)
Graspieper	26 (33)
Gele kwikstaart	92 (87)
Witte kwikstaart	5 (12)
Rietzanger	22 (13)
Kleine karekiet	8 (4)
Kneu	2 (2)
Rietgors	33 (39)

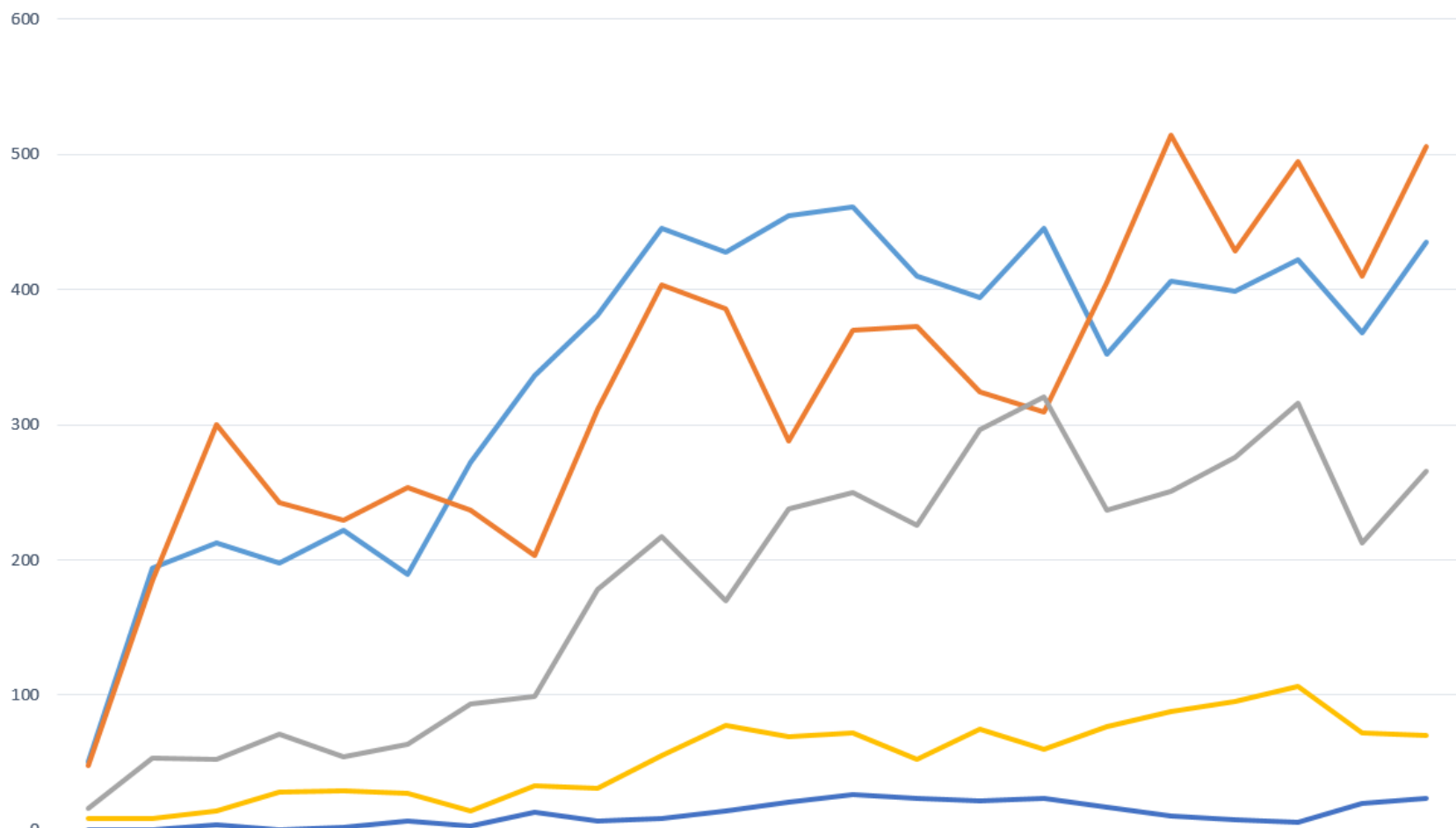
Broedvogelsoorten en territoria in object De Slaag in 2023

Soort	Aantal territoria in 2023 (2022)
Brandgans	2 (0)
Bergeend	4 (4)
Knobbelzwaan	1 (1)
Grauwe gans	p.m.
Nijlgans	p.m.
Canadese gans	p.m.
Krakeend	21 (17)
Wilde eend	18 (16)
Wintertaling	1 (0)
Zomertaling	0 (3)
Slobeend	23 (11)
Kuifeend	6 (8)
Smient	0 (0)
Meerkoet	41 (35)
Waterhoen	1 (3)
Scholekster	19 (20)
Kievit	137 (133)
Bontbekplevier	0 (0)
Kleine plevier	1 (1)
Grutto	103 (96)
Kemphaan	0 (0)
Watersnip	1 (1)
Tureluur	54 (61)
Kluut	3(4)
Graspieper	1 (3)
Witte kwikstaart	2 (6)
Gele kwikstaart	1 (5)
Rietzanger	1 (0)
Kleine karekiet	0 (0)
Kneu	0 (0)
Rietgors	7 (6)
Bosrietzanger	0 (2)

Broedvogelsoorten en territoria in De Kampen in 2023

Soort	Aantal territoria in 2023 (2022)
Knobbelzwaan	1 (0)
Grauwe gans	p.m.
Canadese gans	p.m.
Bergeend	5 (0)
Krakeend	11 (12)
Wilde eend	16 (6)
Wintertaling	1 (1)
Zomertaling	1 (1)
Slobeend	8 (5)
Kuifeend	5 (3)
Smient	1 (0)
Meerkoet	28 (11)
Scholekster	7 (3)
Kievit	63 (35)
Grutto	46 (25)
Tureluur	28 (16)
Watersnip	0 (1)
Bontbekplevier	1 (1)
Gele kwikstaart	6 (5)
Witte kwikstaart	4 (5)
Graspieper	9 (10)
Rietzanger	0 (1)
Rietgors	3 (9)

Weidevogel territoria 376ha NM N13.01 areaal Eemland

	1997	2002	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Grutto	51	194	213	198	222	189	272	336	381	445	428	455	461	410	394	445	352	406	399	422	368	435
Kievit	48	185	300	242	229	254	237	203	311	403	386	288	370	373	324	309	405	514	429	495	410	506
Tureluur	16	53	52	71	54	64	93	99	178	217	170	238	250	226	296	321	237	251	276	316	213	266
Slobeend	9	9	14	28	29	27	14	33	31	55	78	69	72	52	75	60	77	88	95	106	72	70
Kluut	0	0	4	0	2	7	3	13	7	9	14	21	26	24	22	24	17	11	8	6	20	24

Overzicht Weidevogel territoria NM terreinen totaal Eemland 2023

Terrein	De Slaag	Wolkenberg	Brugge- maten	Zwarte Noord	Uiterdijken	De Helling	Noord- polder	Maatpolder buitendijks	Kromme Sloot	De Kampen SBB	Totaal
<i>Oppervlakte</i>	<i>77ha</i>	<i>13ha</i>	<i>6ha</i>	<i>15ha</i>	<i>28ha</i>	<i>14ha</i>	<i>248ha</i>	<i>9ha</i>		<i>99ha totaal (65ha SBB eigendom)</i>	<i>410ha+99ha</i>
Kievit	137	5	14	22	10	9	309	8		63	577
Grutto	103	1	3	19	19	10	280	15		46	496
Tureluur	54	2	3	10	4	5	188	17		28	311
Scholekster	19	-	2	3	1	2	23	-		7	57
Watersnip	1	-	-	-	-	-	1	-		-	2
Kemphaan	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-
Zomertaling	-	-	-	-	1	1	7	-		1	10
Slobeend	23	1	-	2	2	4	38	11		8	89
Gele Kwikstaart	1	-	-	-	-	-	92	1		6	100
											1642 ter.
Doelstelling	Weidevogel grasland	Vochtig hooiland / moeras	Vochtig hooiland / moeras	Weidevogel grasland	Weidevogel grasland	Weidevogel grasland	Weidevogel grasland	Weidevogel grasland *2 ronden	Vochtig hooiland	Weidevogel grasland	

Bijlagen:

Verspreidingskaarten territoria 2023

Noordpolder & De Kampen

De Slaag

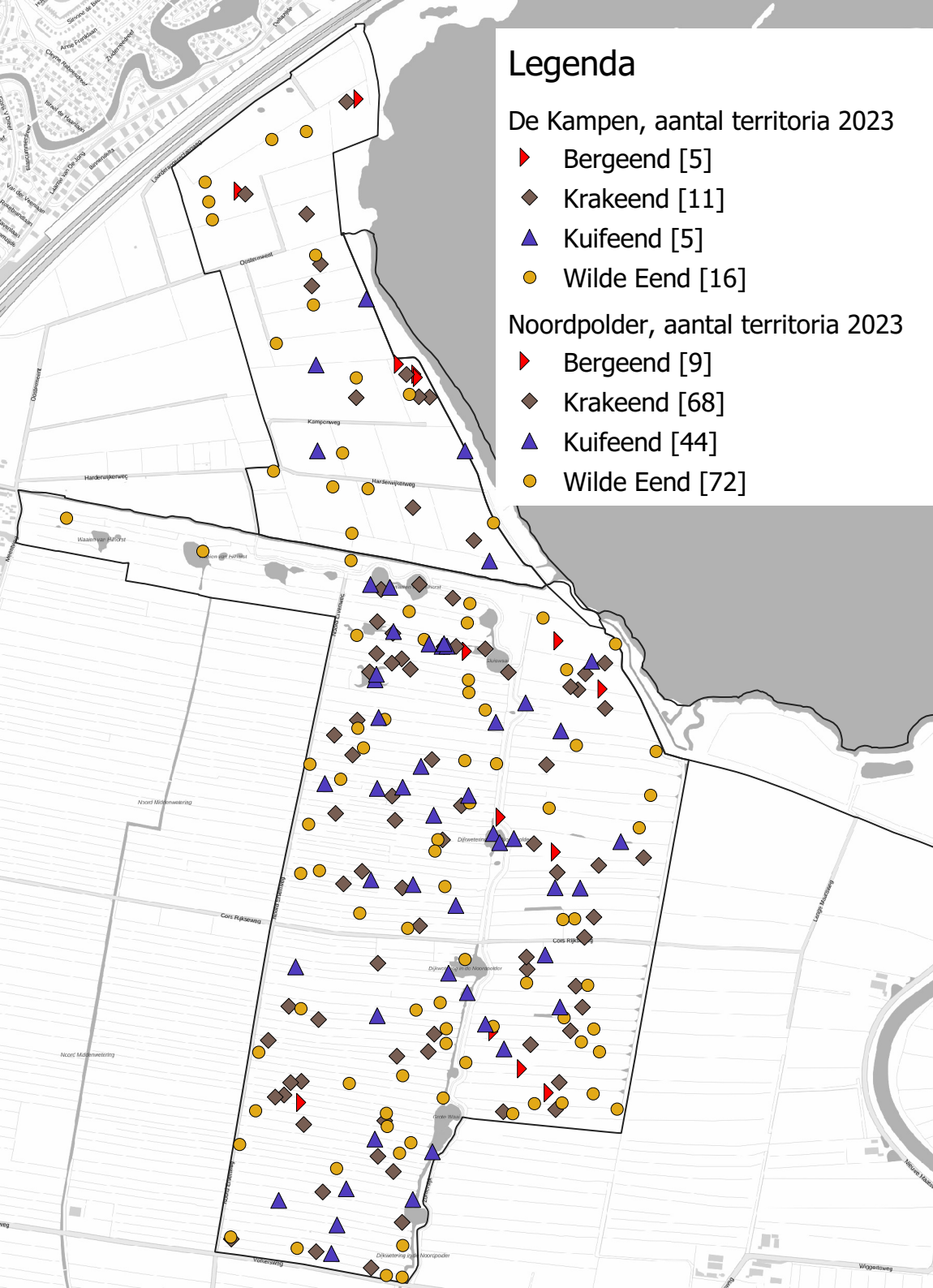
Legenda

De Kampen, aantal territoria 2023

- ▶ Bergeend [5]
- ◆ Krakeend [11]
- ▲ Kuifeend [5]
- Wilde End [16]

Noordpolder, aantal territoria 2023

- ▶ Bergeend [9]
- ◆ Krakeend [68]
- ▲ Kuifeend [44]
- Wilde End [72]

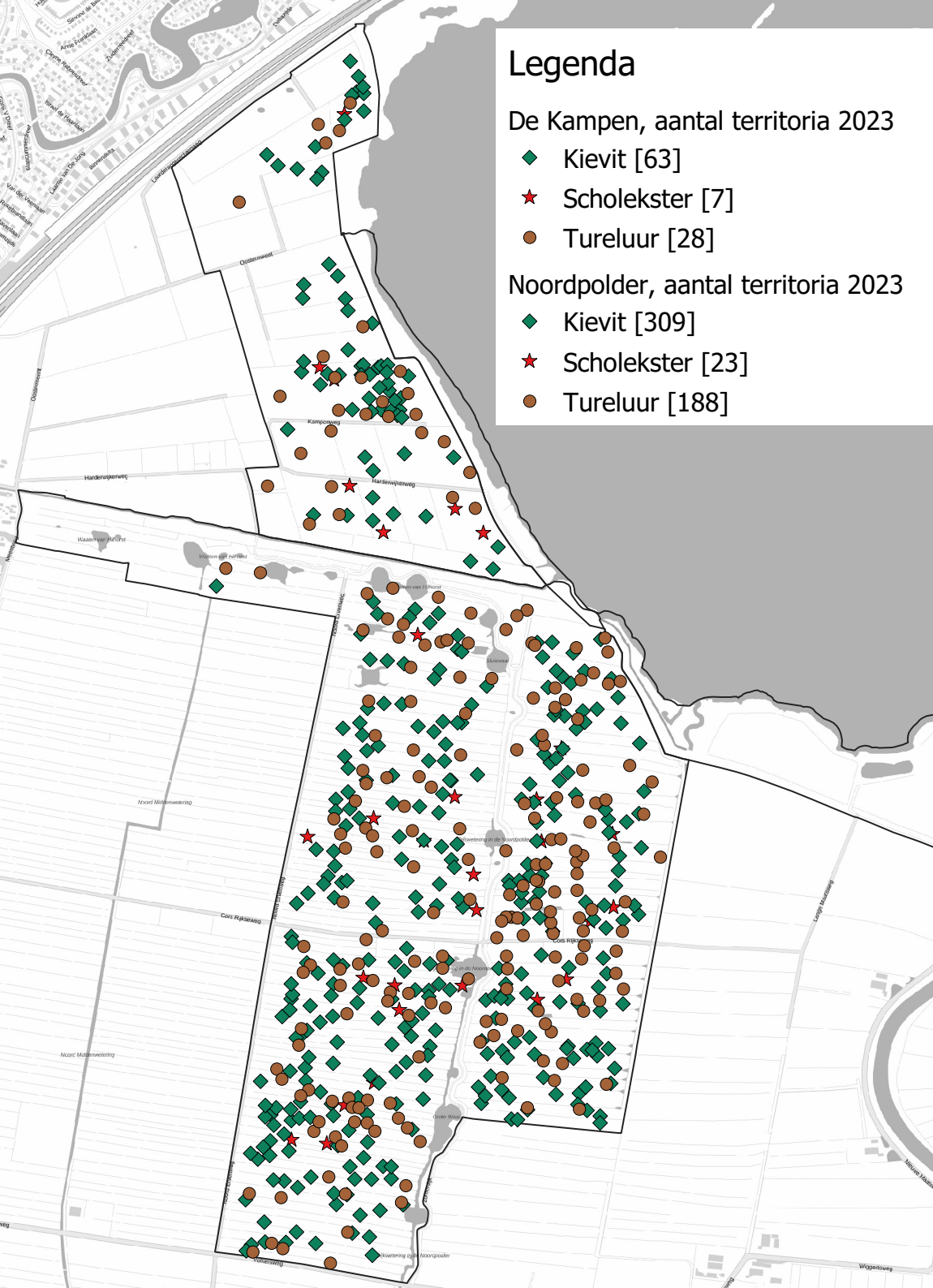
Legenda

De Kampen, aantal territoria 2023

- ◆ Kievit [63]
- ★ Scholekster [7]
- Tureluur [28]

Noordpolder, aantal territoria 2023

- ◆ Kievit [309]
- ★ Scholekster [23]
- Tureluur [188]

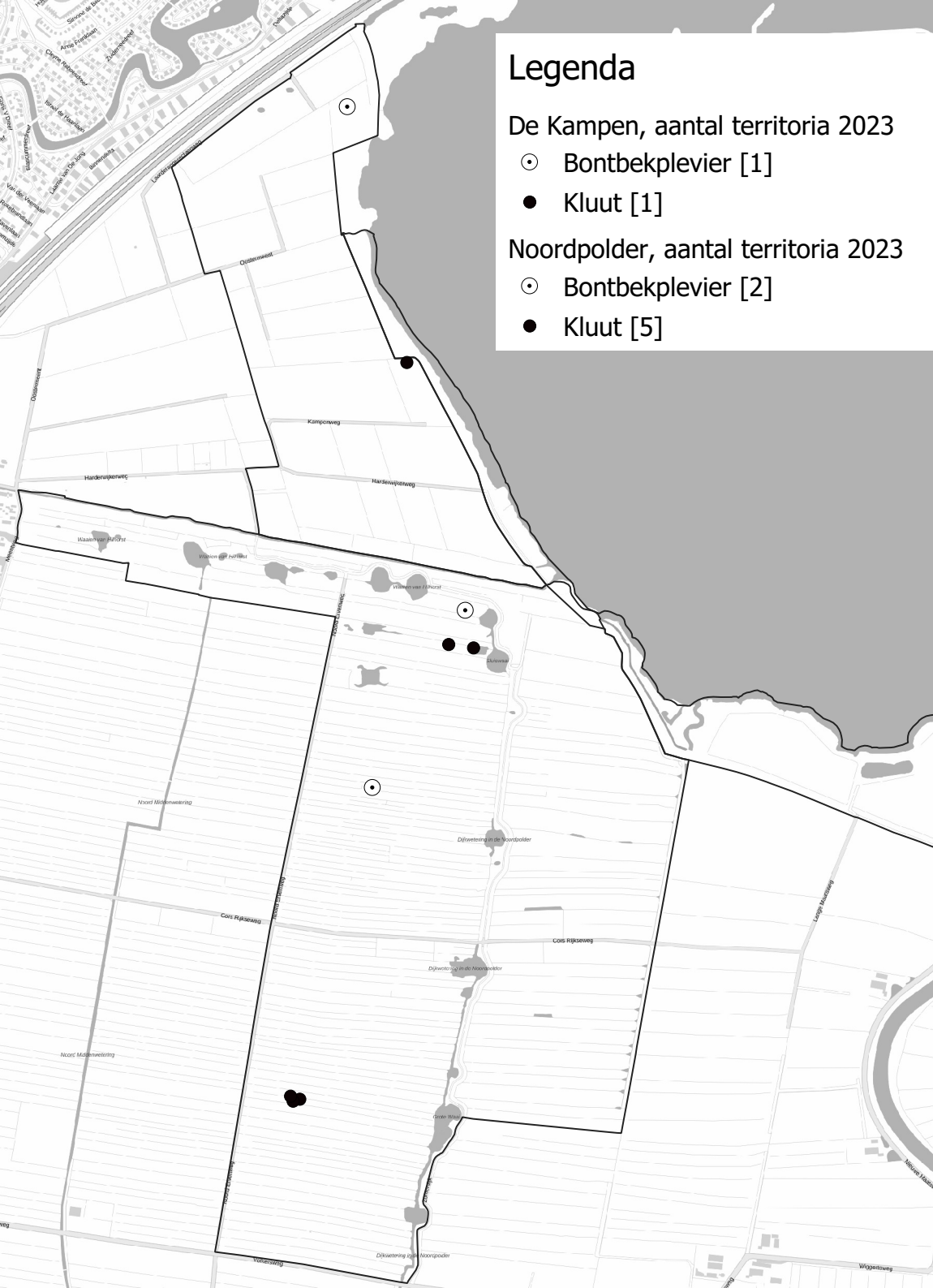
Legenda

De Kampen, aantal territoria 2023

- Bontbekplevier [1]
- Kluit [1]

Noordpolder, aantal territoria 2023

- Bontbekplevier [2]
- Kluit [5]

Legenda

De Kampen, aantal territoria 2023

⊙ Bontbekplevier [1]

Noordpolder, aantal territoria 2023

⊙ Bontbekplevier [2]

Legenda

De Kampen, aantal territoria 2023

◊ Knobbelzwaan [1]

● Meerkoet [28]

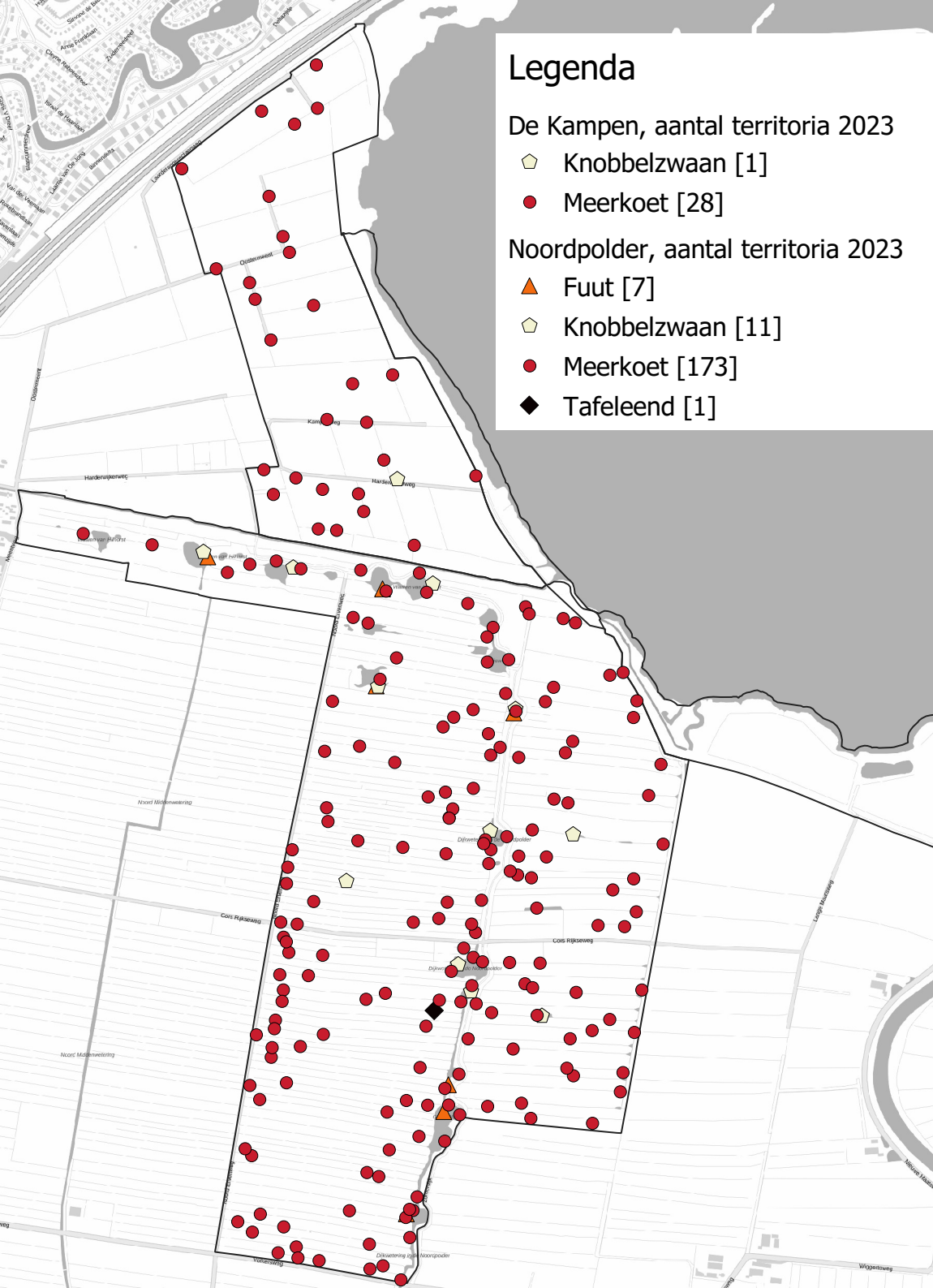
Noordpolder, aantal territoria 2023

▲ Fuut [7]

◊ Knobbelzwaan [11]

● Meerkoet [173]

◆ Tafeleend [1]

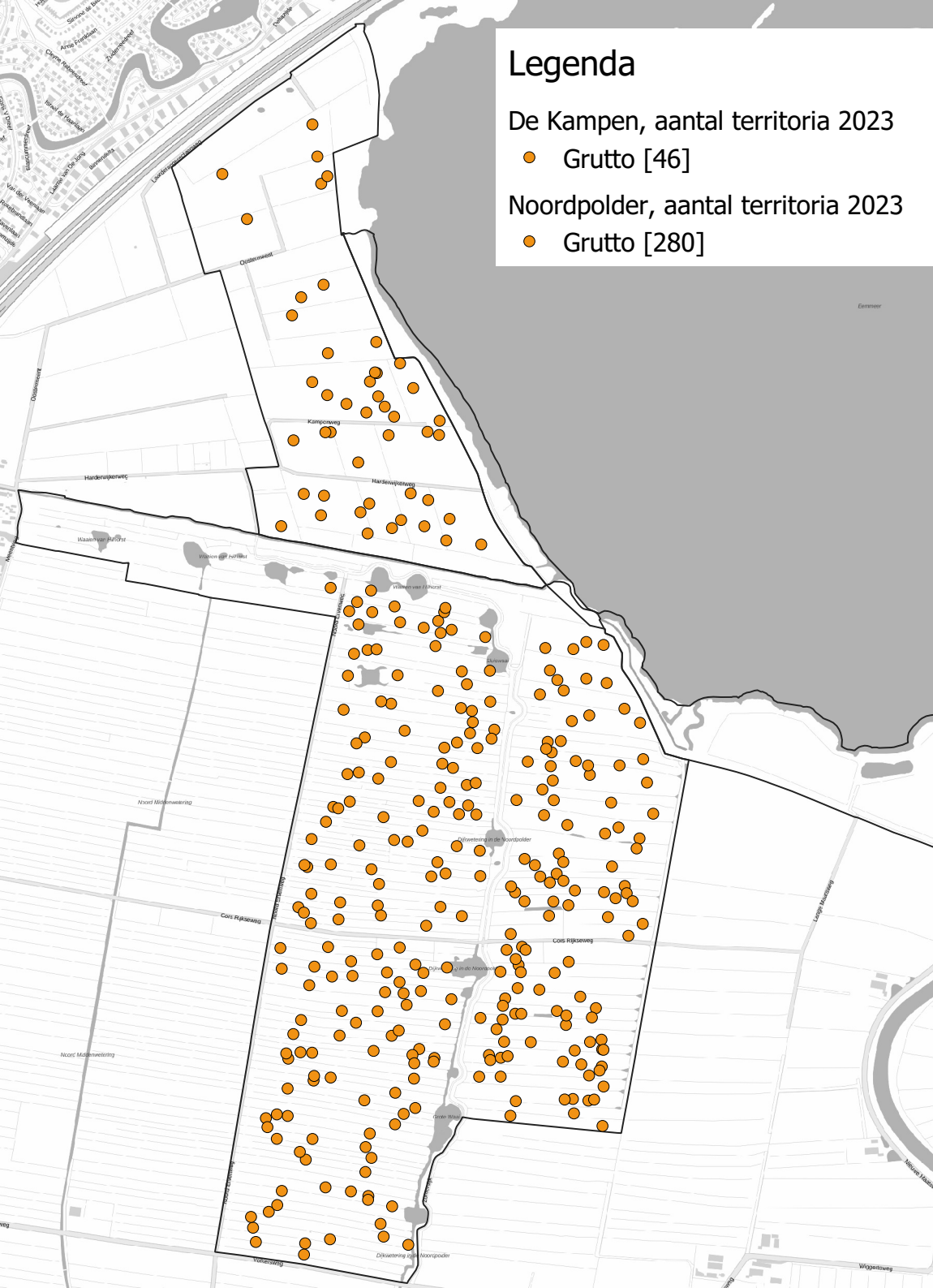
Legenda

De Kampen, aantal territoria 2023

● Grutto [46]

Noordpolder, aantal territoria 2023

● Grutto [280]

Legenda

De Kampen, aantal territoria 2023

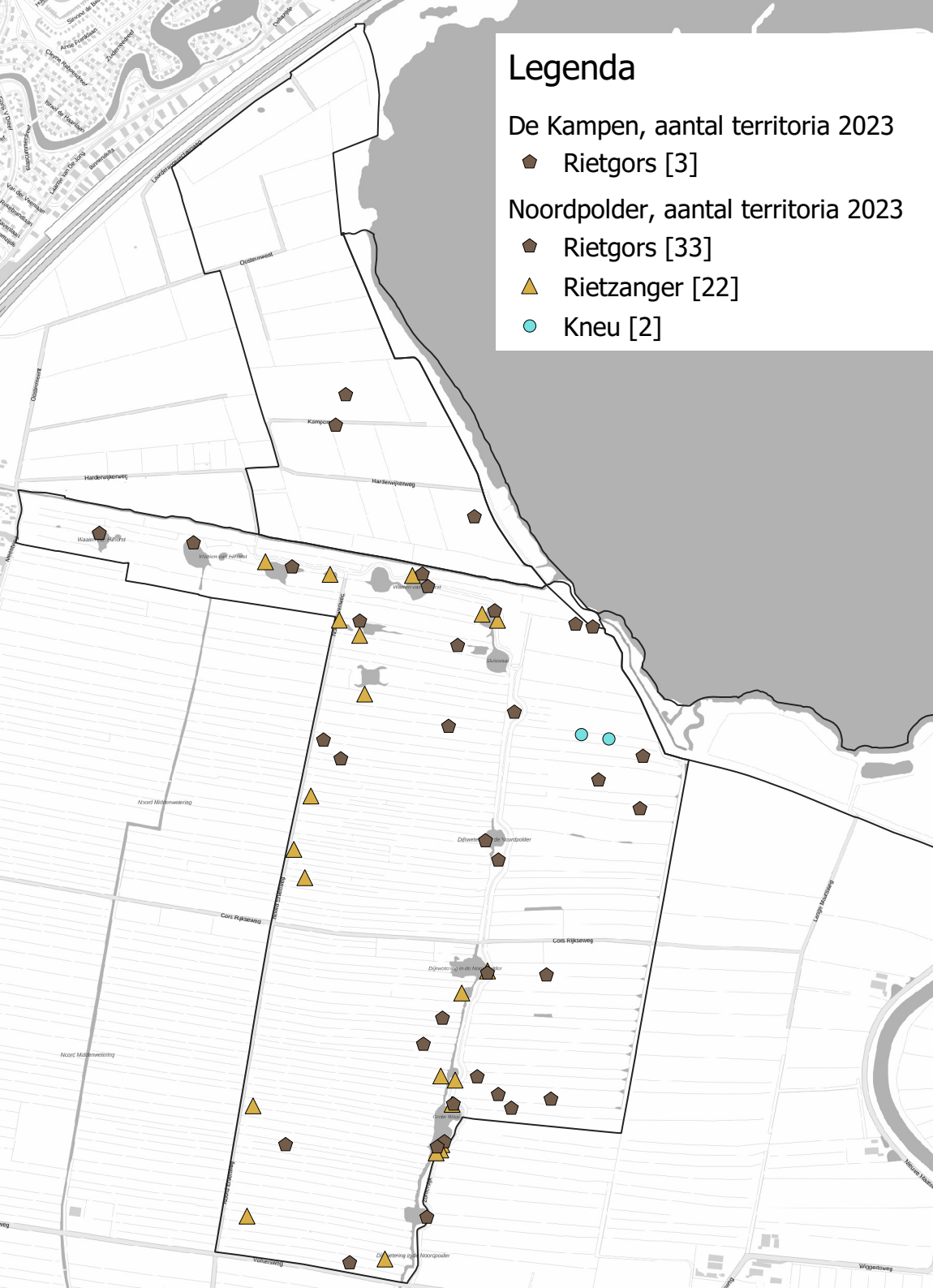
■ Rietgors [3]

Noordpolder, aantal territoria 2023

■ Rietgors [33]

▲ Rietzanger [22]

● Kneu [2]

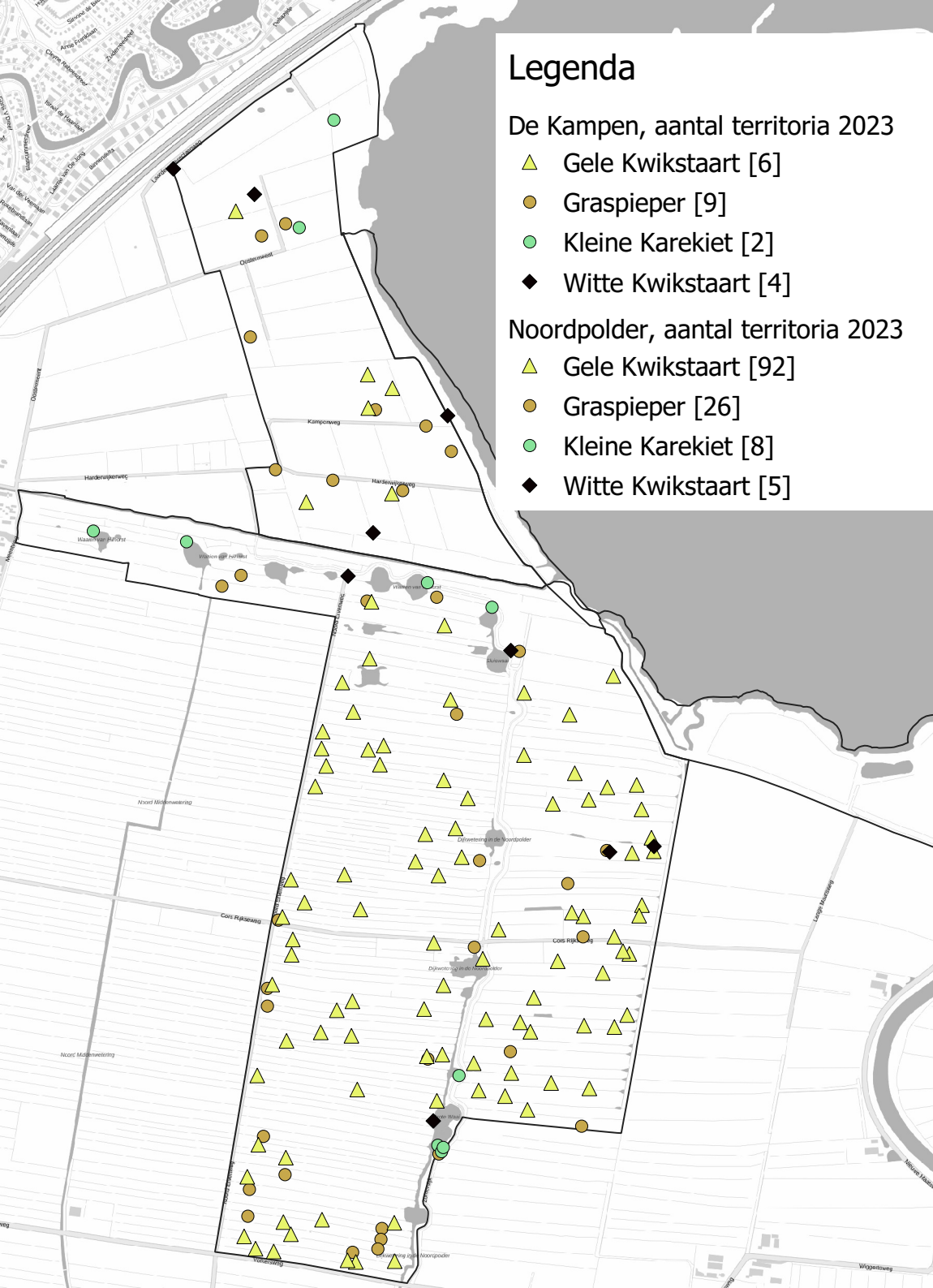
Legenda

De Kampen, aantal territoria 2023

- ▲ Gele Kwikstaart [6]
- Graspieper [9]
- Kleine Karekiet [2]
- ◆ Witte Kwikstaart [4]

Noordpolder, aantal territoria 2023

- ▲ Gele Kwikstaart [92]
- Graspieper [26]
- Kleine Karekiet [8]
- ◆ Witte Kwikstaart [5]

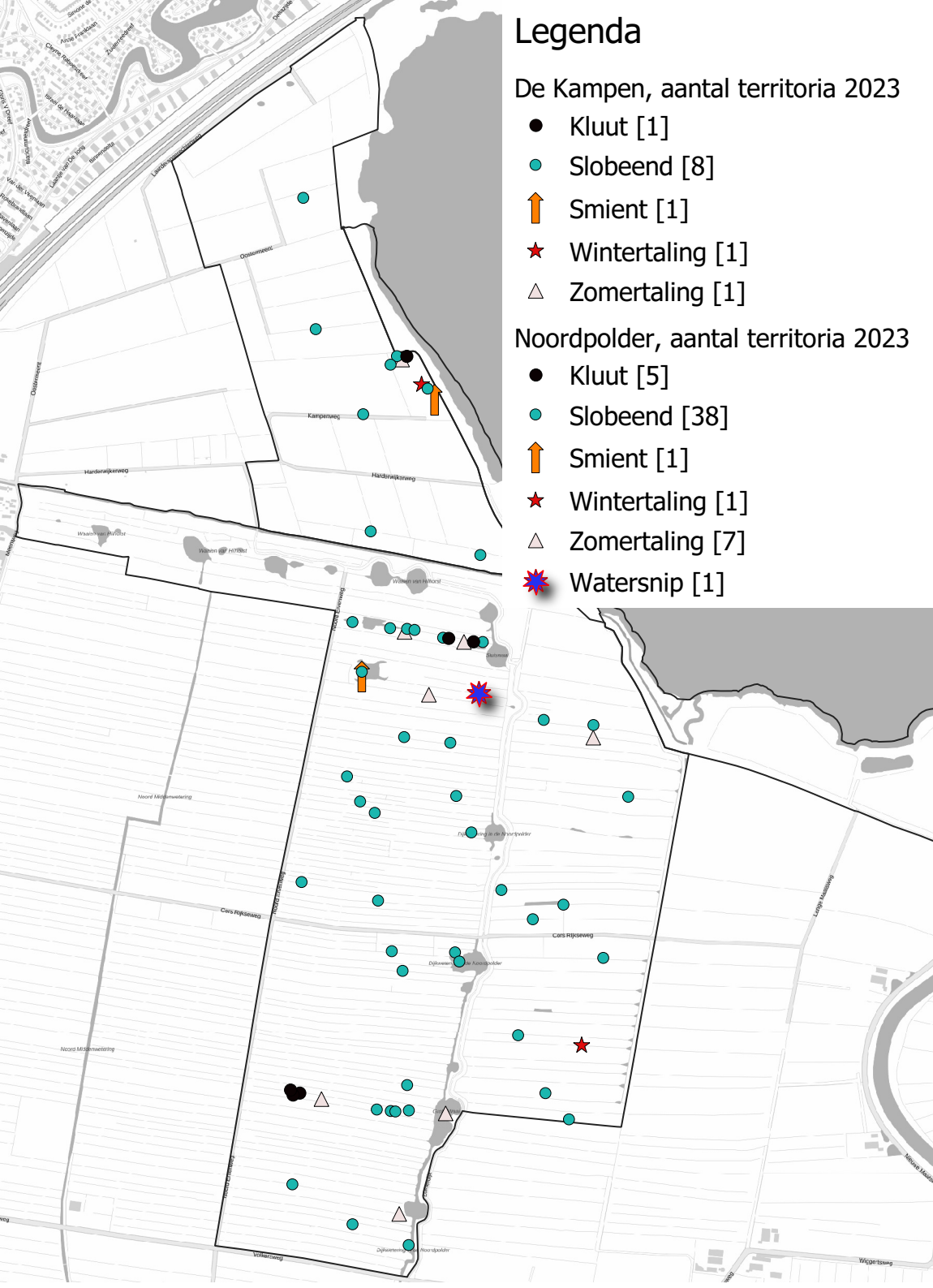
Legenda

De Kampen, aantal territoria 2023

- Kluut [1]
- Slobeend [8]
- ↑ Smient [1]
- ★ Wintertaling [1]
- △ Zomertaling [1]

Noordpolder, aantal territoria 2023

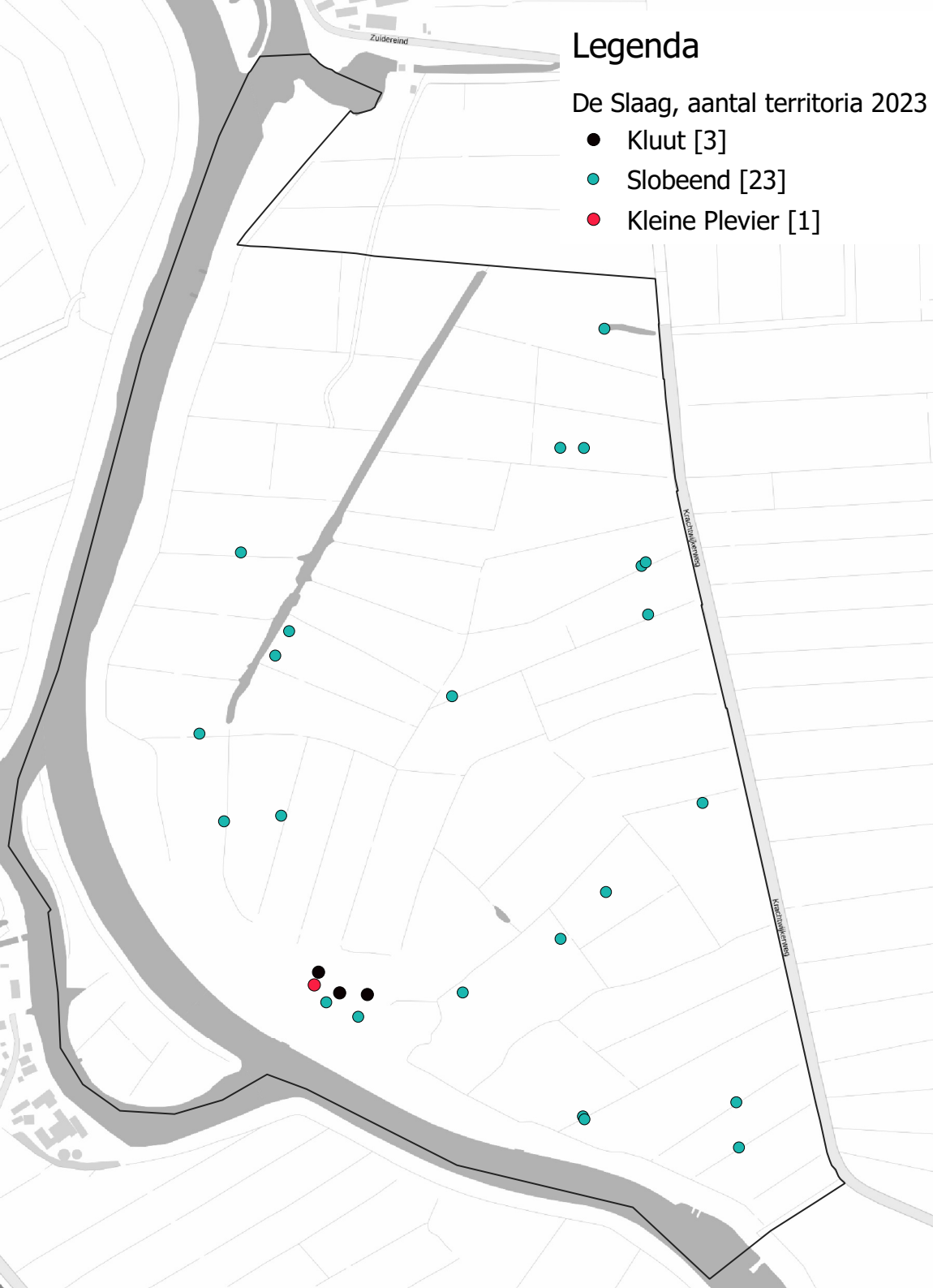
- Kluut [5]
- Slobeend [38]
- ↑ Smient [1]
- ★ Wintertaling [1]
- △ Zomertaling [7]
- ★ Watersnip [1]

Legenda

De Slaag, aantal territoria 2023

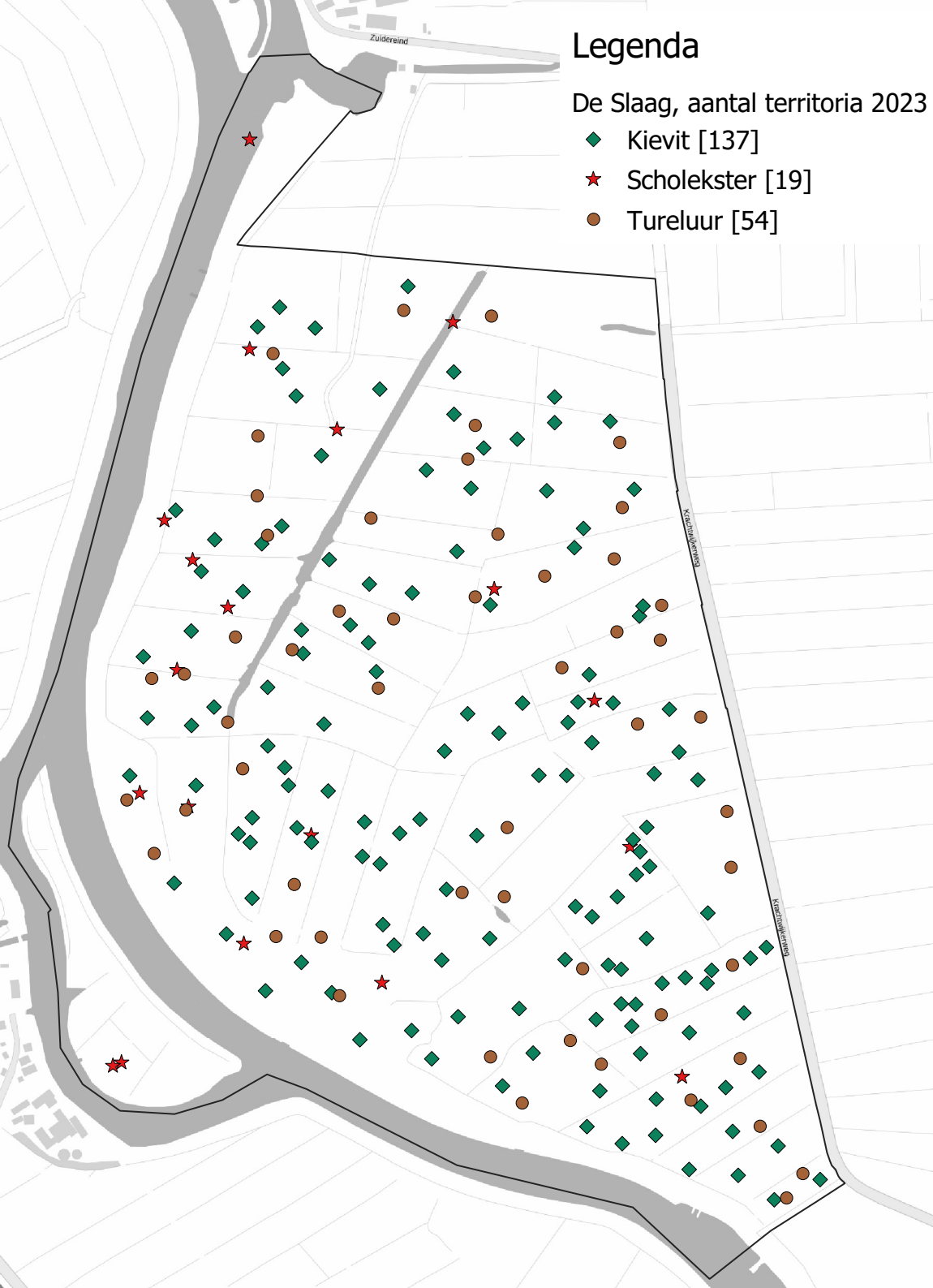
- Kluit [3]
- Slobeend [23]
- Kleine Plevier [1]

Legenda

De Slaag, aantal territoria 2023

- ◆ Kievit [137]
- ★ Scholekster [19]
- Tureluur [54]

Legenda

De Slaag, aantal territoria 2023

● Kleine Plevier [1]

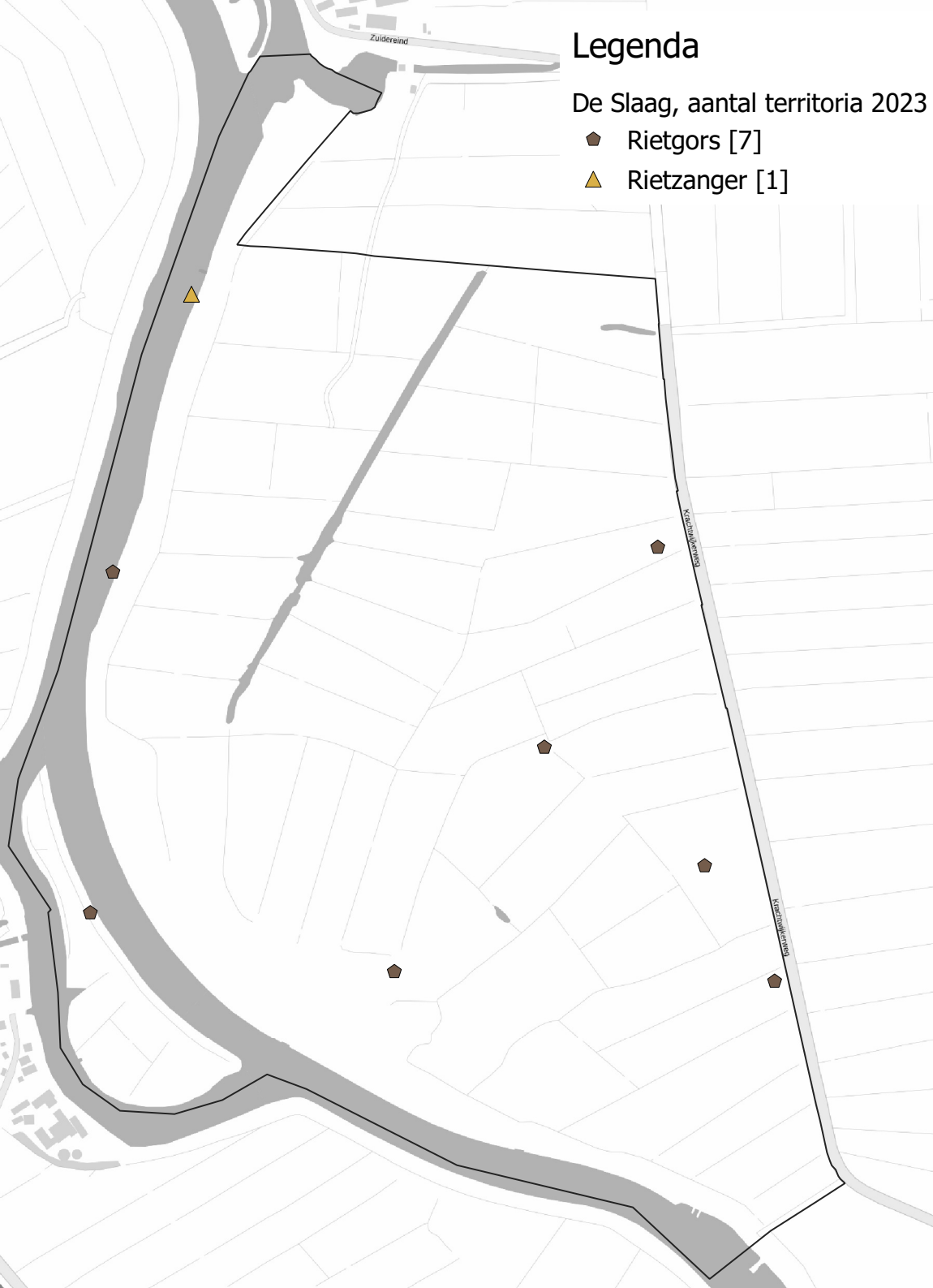

Legenda

De Slaag, aantal territoria 2023

◆ Rietgors [7]

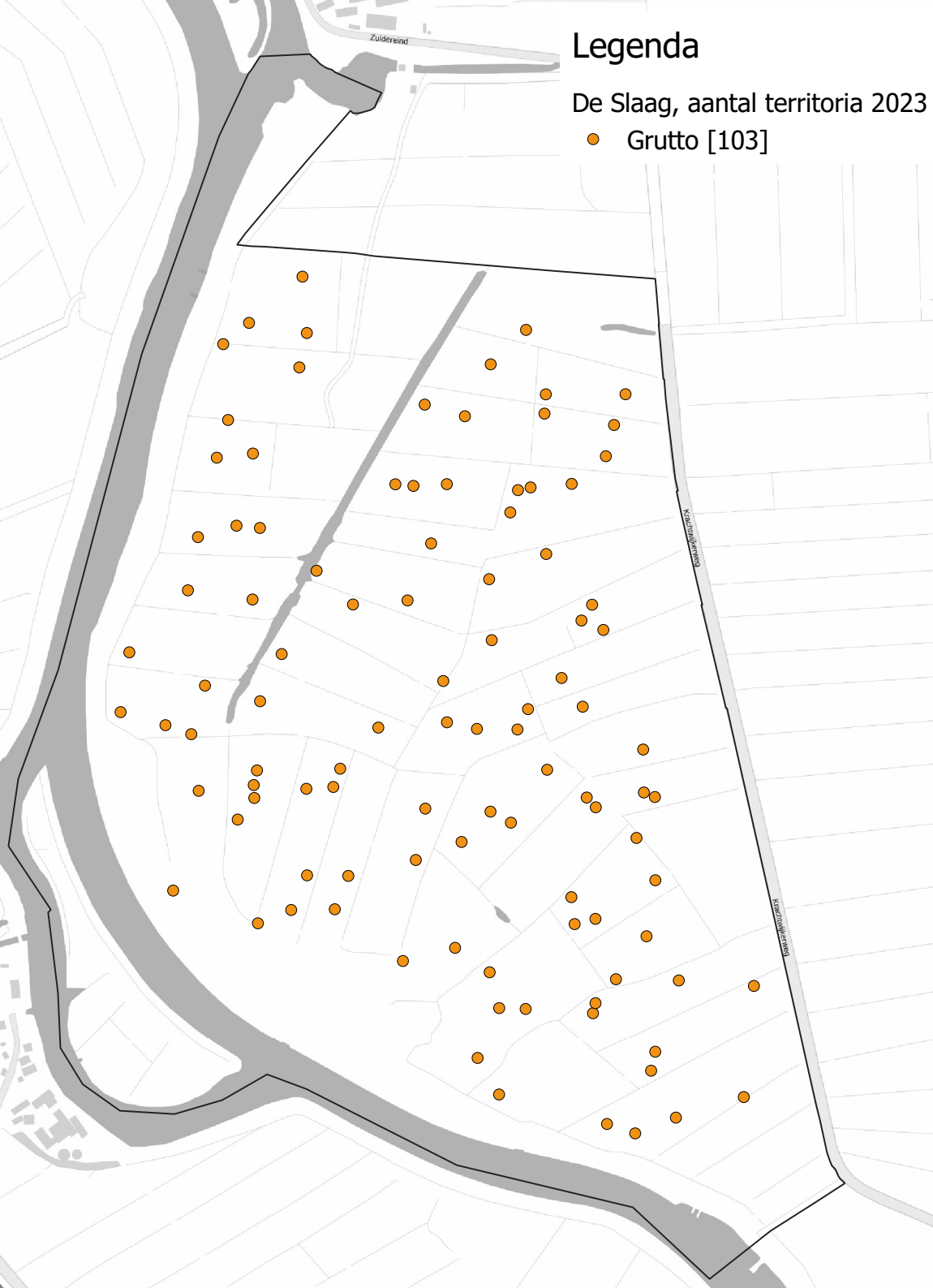
▲ Rietzanger [1]

Legenda

De Slaag, aantal territoria 2023

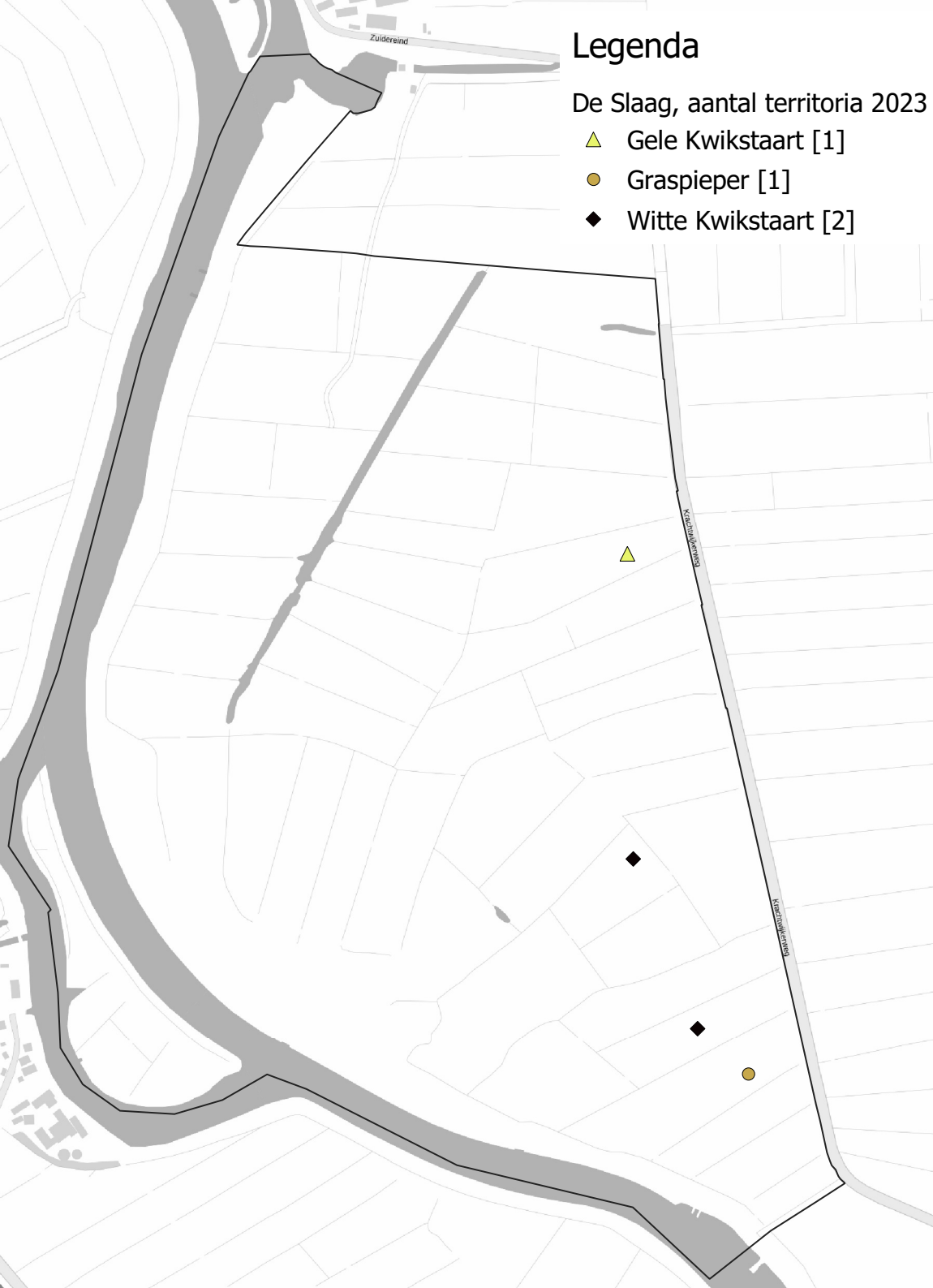
● Grutto [103]

Legenda

De Slaag, aantal territoria 2023

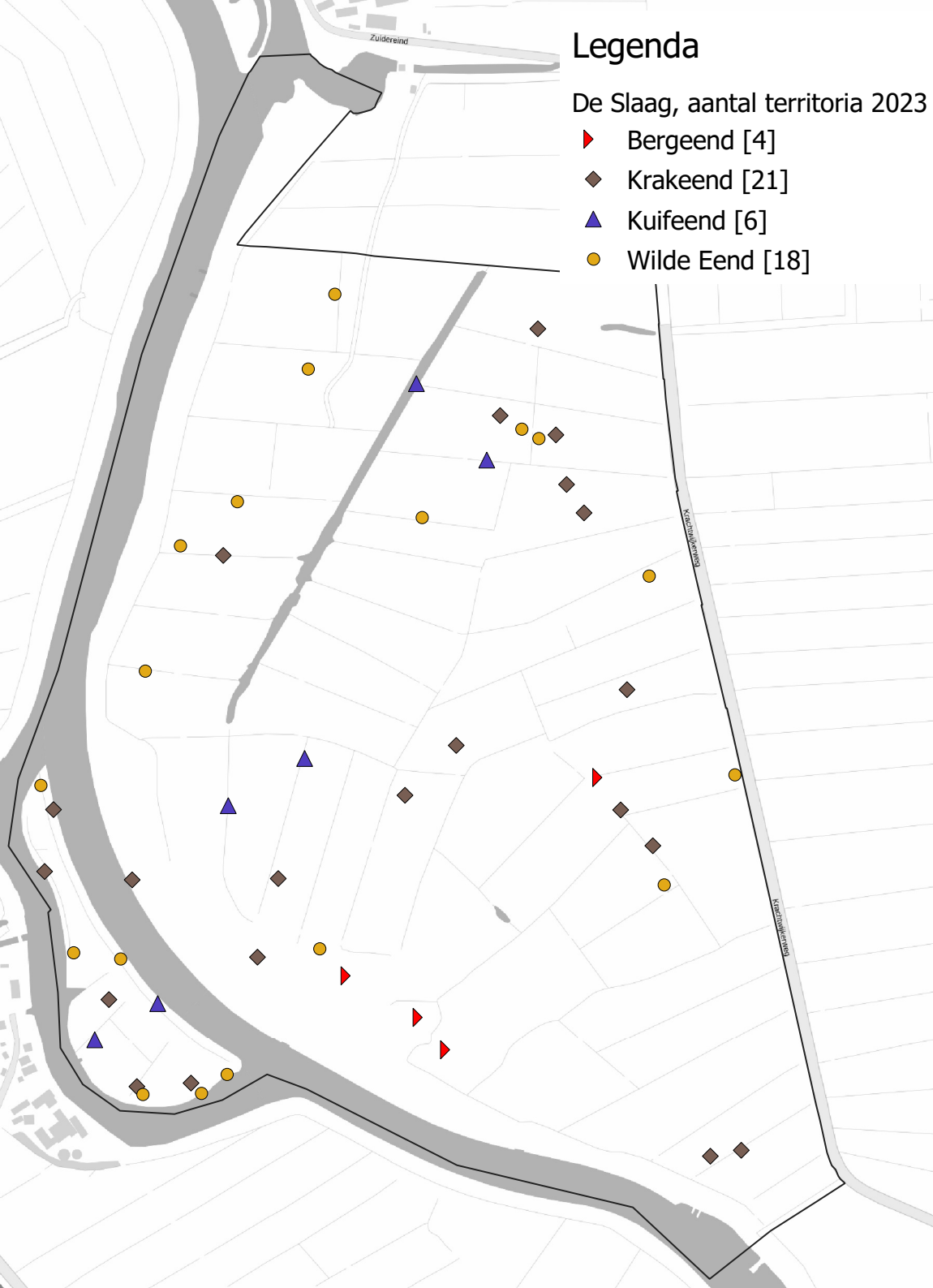
- ▲ Gele Kwikstaart [1]
- Graspieper [1]
- ◆ Witte Kwikstaart [2]

Legenda

De Slaag, aantal territoria 2023

- ▶ Bergeend [4]
- ◆ Kraakeend [21]
- ▲ Kuifeend [6]
- Wilde Eend [18]

Legenda

De Slaag, aantal territoria 2023

- Knobbelzwaan [1]
- Meerkoet [41]
- Waterhoen [1]

